

BUCAKALAN OBRUĞU GEZİSİ 21-24 Nisan 2011

GEZİNİN AMACI: Türkiye'nin en uzun tek inişine sahip olan ve daha önce Türkiye'den herhangi bir ekibin girmedığı, Bucakalan Obruğu'na girilmesi, Fransız mağaracıların 1992 yılında yaptığı araştırmada ölçülmeyen yan kolların araştırılması ve Fransız mağaracılar tarafından havadan ölçülen son 50 metrenin lazermetre ile ölçülmesidir. Diğer taraftan Bucakalan Obruğu yakınlarındaki diğer bazı mağaralarda yeni üyelere yatay ve dikey mağaracılık eğitimlerinin verilmesidir.

LOKALİTE: Antalya, Bucakalan Köyü, Bucakalan Mağarası, N (kuzey): 36.59.982, E (doğu): 31.46.652, Yükseklik:1086 m

Mağaraya ulaşım: Antalya-Akseki karayolu üzerindeki Ömer Duruk Tesisleri'nden hemen sonraki ilk sağa sapan yol takip edilerek Bucakalan köyüne varılır. Mağara, köyün doğu tarafındaki ASAR tepesinin batı yamacında bulunmaktadır ve 15 dakikalık yürüme mesafesindedir.

GEZİ TARİHİ: 21-24 Nisan 2011

GEZİ EKİBİ (15 kişi, alfabetik olarak): Ali Aytan, Ayşegül Esen, Emre Göğüş, Ender Usuloğlu (Gezi Sorumlusu), Hakan Eğilmez, İlker Gürbüz, Leyla Tutar, Mehmet Sait Taylan, Merve Karakılıç, Metin Albürek, Nezih Ekizoğlu, Özge Kubat, Sinan Poyraz ve HÜMAK (Hacettepe Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü)'tan Anıl Alkan ve Cem Emiroğlu.

ALANIN JEOLJİSİ

Doğrudan Bucakalan ve çevresine yönelik yapılmış jeolojik incelemelere ve bilgilere ulaşılamamıştır. Bununla birlikte Akseki Polyesine ait genel jeolojik bilgilerin bulunduğu aşağıdaki link alanın genel jeolojik yapısının anlaşılması açısından yararlı olabilir.

http://www.jmo.org.tr/resimler/ekler/45008212f7bdf6e_ek.pdf?dergi=T%C3%9CRK%C4%B0YE%20JEOLUJ%C4%B0%20B%C3%9CLTEN%C4%B

BİYOŞPELEOLOJİK BULGULAR

(Araş. Gör. Mehmet Sait TAYLAN)

Bucakalan Mağarası'nın faunası incelendiğinde, mağara içerisinde Yarasa (Chiroptera), Mağara örümceği (Aranea), Mağara kelebeği (Lepidoptera) Mağara sineği (Diptera) ve Mağara çekirgesi (Rhapdihoporidae) tespit edilmiştir. Özellikle -100 m ye kadar mağara çekirgesinin gözlenmesi bu grup açısından ilk kez karşılaşılmıştır. Mağara girişinin çevresinde de çok sayıda iri siyah renkte gastropodlarla (salyangoz) rastlanmıştır.

Bucakalan Mağarası Faunası								
Kingdom	Phylum	Subphylum	Classis	Subclassis	Ordo	Familia	Genus	Species
Animalia	Arthropoda	Mandibulata	Insecta	Pterygota	Diptera			
Animalia	Chordata	Vertebrata	Mammalia	Theria	Chiroptera			
Animalia	Arthropoda	Chelicerata	Arachnida	Micrura	Araneae	Opolinidae		
Animalia	Arthropoda	Mandibulata	Insecta	Pterygota	Lepidoptera			
Animalia	Arthropoda	Mandibulata	Insecta	Pterygota	Orthoptera	Rhaphidophoridae	Troglophilus	<i>T. bicakcii</i>

YAPILAN ÇALIŞMALAR

1.GÜN (21 NİSAN 2011 PERŞEMBE)

1. Ekip: Sinan POYRAZ, Hakan EĞİLMEZ ve İLKER GÜRBÜZ

21 Nisan Perşembe günü Sinan POYRAZ (Döşemeci), Hakan EĞİLMEZ ve İlker GÜRBÜZ tarafından sırasıyla mağaraya giriş yapıldı. Ekip bu girişte mağara ağzından -305 m lik inişin dibine kadar, toplamda 2-3 saatlik bir hat kurma çalışmasıyla ulaştı ve

mağaranın sifonla devam ettiğini gözlemlendi. Diğer taraftan Hakan Eğilmez ve İlker Gürbüz belgesel yapımında kullanılmak üzere fotoğraf ve video çekimi çalışmalarını yaptı. Daha sonra ekip çıkışa doğru harekete geçti ve toplamda 6-7 saat içerisinde çalışma tamamlandı ve kampa dönüldü.

2. Ekip: Ali AYTAN ve Emre GÖĞÜŞ

21 Nisan Perşembe günü obruğun -192 metrelik diğer koluna, Fransız ekibin haritasında görünen 3 soru işaretine bakmak için Ali AYTAN (Döşemeci) ve Emre Göğüş tarafından giriş yapıldı. Mağaraya giriş, ilk 40 metrede taş düşme riski çok fazla olduğundan ve bu taşlar -192 m'ye kadar inebildiğinden, ana hattı döşeyen ekibinin 40 metredeki balkonu geçip -305 m'lik kola inmelerinden sonra gerçekleştirildi. Fransız ekibin çizdiği haritadaki ilk soru işaretinin olduğu yere kadar döşeme yapıldı. Duvarların travertenlerden oluşmasının, bolt çakılması için uygun yerlerin seçilmesini güçleştirdiği gözlemlendi.

2.GÜN (22 NİSAN 2011 CUMA)

1. Ekip: Ender USULOĞLU, Mehmet Sait TAYLAN ve EMRE GÖĞÜŞ

Ekip -305 m lik inişe, belgesel çekimi ve biyolojik numune toplama için giriş yaptı. -150 m civarında sıkışan gergin ip geçilemeyince, bir sonraki gün 50 m'lik ip alınması ve gergin ipin bulunduğu istasyonun tekrar düzenlenerek geçiş yapılmasına karar verilerek dönüşe geçildi.

2. Ekip: Metin ALBÜKREK, Ali AYTAN, Ayşegül ESEN ve Özge KUBAT

Ekip Bucakalan, Kayaagıl Obruğu'na iniş yapmak ve yeni iki üyeye SRT eğitimi vermek amacıyla obruğa doğru yürüyüşe başladı. Normalde 1 saat 45 dakikada obruğa ulaşılabilir patika bulunmadığı için, yaklaşık 4 saat süren yürüyüş sonucunda Obruğa ulaşıldı. Yürüyüş uzun sürdüğü ve yorgun olduğu için iniş gerçekleştirilmedi. Dönüşte

patika takip edilerek 1 saat 15 dakika inildi. Patikanın bulunması çok zor olduğundan Metin Albükrek tarafından koordinatları alındı (36°58'12.22"K, 31°47'20.46"E).

3. Ekip: Sinan POYRAZ, Leyla TUTAR, Merve KARAKILIÇ, Nezihi EKİZOĞLU

Ekip Sinan Poyraz eğitimliğinde yatay mağaracılık eğitimi almak üzere Koyungöbedi Mağarasına giriş yaptı. Genel yatay mağaracılık eğitimi verildikten sonra ekip kampa geri döndü.

3.GÜN (23 NİSAN 2011 CUMARTESİ)

1. Ekip: Sinan POYRAZ, Ali AYTAN ve Anıl ALKAN

İkinci girişte Sinan Poyraz, Anıl Alkan ve Ali Aytan yan kolun ilk soru işaretini 50 metre daha ilerlettiler. Böylelikle mağara 3 ayrı shaft şekline ulaştı. Bu shaftların birbirine paralel asansör boşlukları şeklinde olduğu gözlemlendi. Ek kolun ölçümleri alınıp veriler “compas” a kayıt edildi. Ölçümler tamamlandıktan sonra -192 m’lik yan kolun döşemesi toplanarak ve kampa dönüş yapıldı.

2. Ekip: Cem EMİROĞLU, Ender USULOĞLU, Nezihi EKİZOĞLU, Leyla TUTAR, Özge KUBAT, Mehmet Sait TAYLAN ve Ayşegül ESEN

Ekip, Ender Usuloğlu gözetiminde SRT deneyimlerini arttırmak üzere Bucakalan, Güvercin Obruğuna yaklaşık 30 metrelik iniş yaptı. Obruğun, 30m’lik döşemesini HÜMAK’tan Cem Emiroğlu yaptı. Ekibe daha sonra Metin ALBÜKREK’te katıldı. Yeni üyelerin başarılı ve istekli oldukları gözlemlendi.

3. Ekip: Metin ALBÜKREK, Ender USULOĞLU, İlker GÜRBÜZ, Hakan EĞİLMEZ, Mehmet Sait TAYLAN, Cem EMİROĞLU ve Emre GÖĞÜŞ

Ekip, cumartesi günü -305 m'lik ana kolun son 50 m'sinin ölçümünü yapmak ve döşemeyi toplamak üzere mağaraya giriş yaptı (16:30 – 02:00). İlker Gürbüz girişten 1 saat sonra “tenisçi dirseği” adı verilen rahatsızlıktan dolayı dönüşe geçti. Kalan ekip inişe devam etti. -280 m'deki salona inildi. Ender Usuloğlu ve Cem Emiroğlu Fransızların şerit metre sarkıtarak tahmini ölçtükleri son 50 metreyi ölçmek üzere, inişe devam ettiler. Fazla miktarda su akışından dolayı lazermetre ile ölçüm yapılamadı ve dönüşe geçildi. Ekip -305 metredeki tüm döşemeyi toplayarak yukarı çıktı.

4.GÜN (24 NİSAN 2011 PAZAR):

Ekip: Ali AYTAN ve Sinan POYRAZ

Ekip, son 40 metrenin döşemesini toplayarak dışarı çıktı ve kampa geri döndü.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR ve ÖNEMLİ NOTLAR

1. Böylesine uzun tek inişlerde yapılan çalışmalar ciddi riskler taşıdığı için, her hareket iyice planlanmalıdır ve ip hattı da buna paralel yorumlarla hazırlanmalıdır.
2. -305 metrelik inişin başından yuvarlanan bir taş hiç bir engelle karşılaşmadan 280m'ye hatta mağaranın dibine kadar düşebilirdi. Bunun için hat “normalde yapılanın aksine” serbest inişlerden kaçınılarak yapıldı. Buradaki temel amaç düşen taştan kayaya yaklaşarak veya kayadaki çıkıntıların altına bir nebze olsun gizlenerek düşen taşlardan korunabilmektir.
3. İstasyonlar birbirlerinin hizalayacak şekilde alt alta değil, sürekli sağ (sol da olabilir, mağaraya veya döşemeciye göre değişebilir) tarafa yönelerek belirlenmelidir ki bunun sebebi de düşen taşların altında kalmamaktır. Fakat bu yöntem kullanılırken zorunda kalınmadan karşı

duvara geçilmemelidir, çünkü taşın sekip karşı duvara isabet etme olasılığı oldukça yüksektir.

4. Ekipteki mağaracılar arasında malzeme alışverişi yapılarak, hattı kuran dşemeci beslenmelidir. Bu yöntem dşemeciye yalnızca kullanacağı malzeme ve bir sonraki iniş ipi taşıtırılmasını ayrıca hafif bir şekilde yol alınmasını sağlar. Böylelikle hattı kuracak kişinin manevra kabileyeti kısıtlanmaz.
5. Malzeme alışverişin, iniş ve çıkışların ve diğer olası durumların iletilmesi amacıyla mağara içinde telsiz kullanılması oldukça yararlıdır. Bununla birlikte kısıtlı sayıda değil, ekipteki herkeste telsiz bulunmasının daha yararlı olabileceği anlaşıldı.
6. Uzun inişlerde ipte uzun süre kalınacağı için ayakta durulabilecek (her ne kadar sadece 2 uygun yer olsa da) yerler kaçırılmamaya çalışıldı. Bu iniş ve çıkışlarda istasyonun boşalmasını beklerken ekstra dinlenme noktası yaratmak için oldukça iyi bir yoldur. Böylelikle mağaracı hem fiziksel hem de zihinsel olarak dinlenebilmektedir.
7. Tek ve uzun bir inişte olası şok yeme durumlarını (istasyonun patlaması, lanyardın kopması vb.) göze alarak bazı bağlantıların dinamik iple yapılması, istasyonlardaki boşta bırakılan iplerinin uzunluğunun ipteki esneme payına göre belirlenmesi ve gerekirse dşemeci inisiyatif olarak bu payı tolere edilebilecek şekilde kısaltması gerekir. Bu mağarada buna uygun sadece 2 yer olmuştur fakat karakteri daha değişik mağaralarda buna daha çok başvurulabilir.
8. İnişler istasyon almadan inmeye müsait olsa da maksimum bir mesafe sınırı konulabilir ve böylelikle ekip birbirine daha yakın çalışabilir. Normal şartlar altında Bucakalan Mağarası 3-4 istasyonla bitirebilecek bir mağara iken hem uzun tek parça ip azlığından hem de bu bahsedilen sebepten dolayı daha fazla istasyonlu dşenmiştir.
9. Ekip çıkışa geçtiğinde çıkışı aceleye getirmemelidir. Hızlı başlanan bir çıkışın ortalarında nefes nefese kalınabilir ve diğer ekip üyelerinin ipte beklemesine sebep

olunabilir. Bu yüzden istikrarlı bir hızda çıkmak hem daha verimli hem de daha güvenli olacaktır.

10. Mağaraya girmeden önce iniş ve ip uzunlukları 'ekip' tarafından not alınmalıdır. Bununla birlikte mağara içerisinde yeni ip açtıkça uzunlukların tekrar not alınması da, önceden alınmış kayıtların kaybolması veya zarar görmesi halinde yararlı olacaktır.
11. Geçisi zor olabilecek, istasyonların fotoğraf ya da videosunun çekilmesi faydalı olabilir. Özellikle uzun ve geçişlerin günler boyu süreceği çalışmalarda, istasyon güvenlikleri oldukça önemlidir (Örneğin bir noktada ip takılmasından dolayı, mağaracı, göğüs cumarından çıkamamıştır)
12. İstasyonlara atılan düğümlerin boyları, genele göre ayarlanmalı eğer döşemeci uzun boyluysa, kısa boylu biri istasyondan geçerken, yukarı giden ipte çok pay kalmaktadır. Bu nedenle, uzun giden “loop” a yarım düğüm atıldıktan sonra, düğüme basılarak, kısıanın/uzunun çıkarılması ve daha sonra istasyonu terk ederken düğümün çözülmesi önerilmektedir.
13. Bu tarz zorluk derecesi yüksek ve uzun inişli mağaralarda, özellikle döşeme toplanırken, kimlerin ne kadar yük çıkarabileceğinin tespit edilmesi açısından, döşeme planlaması yapılırken, kaç istasyon olduğu, hangi istasyonların hangi iplerle döşendiği ve buna göre çıkıştaki kişi sayısı ve taşınacak çanta sayısının bilinmesi/belirlenmesi önem arz etmektedir.
14. Yaşanabilecek olası kurtarma durumuna göre, ekipteki herkesin kendi ekipmanının olması oldukça önemlidir, aynı anda 2 farklı mağarada çalışılıyorsa, kampta kalan ekibin etkin müdahale edebilmesi için malzeme sorununun olmaması gerekmektedir.
15. Mağara kurtarma saatlerine azami dikkat edilmelidir.
16. Mağara girişlerinin sabah, çıkışlarının gece vakitlerinde planlanması, özellikle vücudun biyolojik-saati ve biyo-ritminin daha verimli olması açısından oldukça önemlidir.
17. Mağara giriş planının gezi başkanı tarafından oluşturulması, paylaşılması, ekipteki herkesin, kimin ne zaman hangi girişi yapacağını önceden bilmesi, takip açısından

çok önemlidir. Bununla birlikte planlama içerisinde mağaraya giren ekibin yanına aldığı malzemeyi de not ettirmesi de oldukça çok faydalıdır.

18. Kurtarmaya ramak kalma: Cumartesi günü hattı toplama için mağaraya giren ekibin girişi sırasında kampa gelen haber doğrultusunda kurtarma için hazırlanarak mağaranın ağzına gidildi. Mağaranın ağzına gidildiğinde olayın bir yanlış/eksik anlama olduğu görüldü. Temel hatlarıyla olayın gelişimi;

- Ekipten birisi bir sakatlanma geçiriyor ama kurtarma operasyonuna gerek kalmadan kendisi çıkabilecek durumda.
- Ekip lideri henüz mağaraya girmemiş birisine kamptan birilerini 'acilen' çağırmasını istiyor ve başka bilgi vermiyor.
- Haberi iletcek kişi 'acilen' kelimesinin verdiği hissiyat ve tecrübe eksikliğinden dolayı hızla kamp yerine ulaşıyor.
- Aldığı eksik haberi kamptaki kurtarma yapabilecek ekibe ulaştırıyor.
- Ekip hızlı ve düzenli bir şekilde hazırlanıp, eksiksiz bir şekilde mağara ağzına gidiyor.
- O sırada sakatlık geçiren kişinin çıkışa geçtiği ve mağara ağzına 5 m civarlarda olduğu görülüyor.

Alınması gereken dersler;

- Mağarada insanları telaşlandıracak söylemlerden uzak durmak. Ekip lideri bu tür ifadeleri ekibin tecrübesine göre bir süzgeçten geçirip tam ve eksiksiz bir iletişim kurarak vermelidir.
- ***Her ne kadar mağaraya sorunsuz ve eksiksiz bir şekilde ulaşılsa da bir kez daha hatırlatmak amacıyla;*** kurtarma ihbarı geldiğinde, kurtarma yapacak ekip hazırlığını dikkatli ve eksiksiz bir şekilde, soğukkanlı ama yavaşça davranmayarak olabildiğince en kısa sürede yapmalıdır. Aradaki mesafe neyle kat edilecek olursa olsun yine hızlı ama çok dikkatli bir şekilde aşılmalıdır. Varıldığında ise olayın ve yerin analizi iyi yapılmalıdır.

TEŞEKKÜRLER

Akseki Kaymakamı Sayın Mekan Çeviren'e ve Akseki Bucakalan Köyü Muhtarı Sayın Hüseyin Kurtel'e misafirperverlikleri, ilgi ve yardımlarından dolayı teşekkürlerimizi sunarız.

Raporu yazanlar: Sinan POYRAZ ve Mehmet Sait TAYLAN

Rapora katkıda bulunanlar: Ali AYTAN, Hakan EĞİLMEZ ve Metin ALBÜKREK

